

Jean Auguste Dominique Ingres, *Oedipus and the Sphinx*, 1808

Çift ve Üçüncü: Sunuş

Psikanalizin Dili dergisinin açılışını “Eros ve Thanatos” temasıyla yapmış, Freud’un yaşam dürtüsü-ölüm dürtüsü düalizmini çağdaş kuramcıların katkıları doğrultusunda tartışmıştık. İkinci sayının konusu ise “Günümüzün Narsisizmi”ydi. Narsisizme dair Freud ve Freud sonrası görüşlerin ele alındığı dosyada, narsisist bireyin dinamikleriyle birlikte, narsisizmin grup süreçlerindeki tezahürleri aydınlatılmaya çalışılmıştı.

Üçüncü sayı ise “Çift ve Üçüncü” teması ile okuyucuyla buluşuyor. Oidipus durumu çocuğu üçüncüyle karşılaşmaya sevk eder ve üçüncülük işlevi bireyin ruhsallığında kurucu ve örgütleyici bir rol üstlenir. Günümüzde Oidipus karmaşası kavramının genişlediği düşünüldüğünde çağdaş yaklaşımlar doğrultusunda gözden geçirilmesi anlamlı olabilir ve verimli bir tartışma ortamı oluşturabilir.

“Çift Nesnesi” isimli çalışmasında René Roussillon, üçüncülük işleviyle karşılaşmanın bir sonucu olarak Oidipal krizin biçimleri ve esasları üzerinde duruyor; Oidipus’tan çıkmadığımızı ya da Oidipus’un çözülerek eremediğini, fakat Oidipal krizin sonuçlarının düzenlenmesi

suretiyle ruhsallığın örgütlendiğinin altını çiziyor. Buna karşın, üçüncülük işlevinin örgütlenmesindeki bir başarısızlık durumunda “karşı” örgütlenmenin oluşacağını, Oidipus’un deforme olmuş biçimi olan ve psikotik yapılanmaya karşılık gelen “Anti-Oidipus”un gelişebileceğini vurguluyor. Roussillon ayrıca çiftin varlığında yalnız olma deneyimi yaşayan çocuğun bir yandan çiftle ilişkisini sürdürürken bir yandan da çiftten dışlanma deneyimi yaşamasının önemini irdeliyor.

“Üçüncülük ve Ölü Anne Karmaşası Bağlamında Sağ Kalan Nesne” isimli kapsamlı çalışmasıyla katkıda bulunan Jan Abram, André Green’in “güncelleşmiş yansıtma”, “ölü anne karmaşası”ve “babasal bileşen” kavramlarının izini sürüyor. Winnicott ve Green’in üçüncünün işlevi üzerine kavramsal yaklaşımını geliştiren Abram, “potansiyel üçüncülükten etkili üçüncülüğe geçiş”in önemini vurguluyor. Sözü edilen kuramsal noktaların bir olgu örneği üzerinden tartışılması oldukça ufuk açıcı nitelikte.

Florence Guignard Oidipus karmaşası sorunsalının günümüz toplumundaki tezahürlerini sorguluyor ve önerdiği “çocuksu” kavramının –dürtüler, bellek izleri ve düşünme yetisinin önbilinçte yer aldığı ruhsal yapı– gerek cinselliğin ve nesne ilişkilerinin gerekse özdeşleşmelerin düzenlenmesindeki rolüne değiniyor. Beynin duyuşal metabolizması, örtük bellek, dikkat ve düşünme kapasitesinin gelişimindeki rolleri; var olma hissi, özalgı, algı ve annenin gözlerinin deneyimlenmesi Guignard’ın çalışmasının diğer veçheleri.

Bu sayıda dosya teması dışında Sabina Spielrein’in “ Var Olma Nedeni Olarak Yıkım” başlıklı yazısı da yer alıyor.

Keyifli okumalar dileğiyle...

Psikanalizin Dili Dergisi Editörü: Özden Terbaş

Yayın Sorumluları: Deniz Arduman Kırçalı, Esra M. Dedik, Işıl Ertüzün, Nesli Keskinöz Bilen